Р Е Ш Е Н И Е
№ 45329

гр. София, 18.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 31 състав,** в публично заседание на 19.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **3812** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 139 от Закона за защита на растенията (ЗЗР).

Образувано е по жалба на „СИНДЖЕНТА БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, подадена чрез процесуалния представител адв. Б. от САК, против Заповед № РД 11-496/25.02.2026 г. на Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), с която на основание чл. 139, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗР по отношение на продукт „И.“ (течен органичен тор / почвен подобрител), партида № POR5B69052, произведена на 02.02.2025 г., е наложена принудителна административна мярка (ПАМ): незабавно преустановяване на търговията и употребата, изтегляне от пазара и преетикетиране или преработка от производителя до достигане на обявените показатели.

В жалбата, в съдебно заседание и в представена писмена защита, чрез процесуалния представител адв. Б. се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон – отменителни основания по чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК. Поддържа се, че вземането на пробата на 27.08.2025 г. в търговски обект в [населено място] е осъществено в нарушение на установената процедура по Наредба № 21 от 23 ноември 2016 г., като липсва надлежно пломбиране на взетите проби, гарантиращо тяхната цялост и защита срещу нерегламентиран достъп; липсват данни за условията и температурния режим при транспортирането на пробите от [населено място] до лабораторията в [населено място] при установени високи летни температури (над 33 °C), както и за условията на съхранението им в лабораторията в продължение на близо 3,5 месеца преди провеждане на анализа. Твърди се, че

използваните от лабораторията на „СЖС България“ ЕООД методи за изпитване (ВЛМ 69:2009 и ВЛМ 176:2020) не са валидирани за процесната матрица – течен органичен тор, съдържащ аминокиселини и пептиди, а за почви, утайки и твърди отпадъци, което компрометира достоверността на получените резултати. Изтъква се и нарушаване на правото на защита на жалбоподателя като вносител и лице, регистрирало продукта, изразяващо се в отказ на административния орган да предостави контролна/арбитражна проба и да допусне извършването на арбитражен анализ. Претендира се отмяна на оспорената заповед и присъждане на сторените по делото разноски съгласно представен списък.

Ответникът – Изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните, редовно призован, в писмен отговор и писмени бележки чрез главен специалист Р. К. оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Поддържа, че процедурата по пробовземане е изцяло спазена, запечатването с печат върху етикета изключва нерегламентирана интервенция, а акредитацията на лабораторията на „СЖС България“ ЕООД обосновава презумпция за достоверност и коректност на аналитичните резултати. Твърди, че жалбоподателят не е бил проверявано лице по смисъла на Наредба № 21/2016 г., поради което органът не е имал задължение да го уведомява за проверката или да му предоставя контролна проба. Претендира отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София-град, като прецени събраните по делото доказателства, показанията на разпитаните свидетели, заключението на вещото лице и доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На 27.08.2025 г. инспектори от Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) – [населено място] са извършили проверка в търговски обект – Агроцентър за търговия с торове, находящ се в [населено място], стопанисван от „Агро М Про“ ЕООД, в изпълнение на Регионалния план за контрол на торове за 2025 г. При проверката са съставени Констативен протокол № БЛ 39260 от 27.08.2025 г. и Протокол за вземане на проби от торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати от същата дата. Обект на контрол е бил продукт с търговско наименование „И.“ (органичен тор / почвен подобрител), течна формулация, в опаковки от по 1 литър, от партида № POR5B69052, дата на производство 02.02.2025 г., с производител „С. К. Протекшън“ АГ, Швейцария, и вносител „Синджента България“ ЕООД. Съгласно етикета декларираният състав на продукта включва: общ азот – 11,4% (органичен азот – 10,3%), органичен въглерод – 31,0%, свободни аминокиселини и пептиди.

При пробовземането от наличните в склада 10 броя еднолитрови бутилки са взети три оригинални пластмасови бутилки от по 1 литър, които са разпределени като: една проба за лабораторно изпитване, една арбитражна проба за съхранение в ОДБХ и една проба за проверяваното лице („Агро М Про“ ЕООД). Пробите са били поставени в прозрачни полиетиленови пликове, затворени с метални телчета (телбод) и залепваща лента, с прикрепен хартиен етикет и печат на ОДБХ – Б., без поставяне на номерирана пломба и без формиране на обща обединена проба чрез хомогенизиране и квартуване.

От показанията на разпитаните в съдебно заседание свидетели Й. Р. А., Т. Г. С. и Д. И. Т. се установяват конкретните фактически обстоятелства при провеждането на проверката, вземането, опаковането и транспортирането на пробите:

Свидетелят Й. Р. А. (бивш главен инспектор и заместващ началник-отдел в ОДБХ – Б.) заявява, че на 27.08.2025 г. в съвместен екип с колегата ѝ С. е извършила планова проверка в търговския обект на „Агро М Про“ ЕООД в [населено място] (агроцентър), на която са присъствали собственикът на обекта и продавач-консултант. В склада на обекта, върху дървени палети в кашон, са намерени десет бутилки от по един литър с течен органичен тор „И.“, а една бутилка е

била изложена в търговската част. На произволен принцип са взети три фабрично затворени бутилки от по един литър – една за лабораторията („СЖС България“ ЕООД – [населено място]), втора за арбитражна проба в ОДБХ – Б. и трета за обекта. Свидетелката категорично заявява, че бутилките не са били отваряни и не е правена обединена проба, тъй като практиката на контролния орган при фабрично пакетирани опаковки е те да не се отварят и смесват, а да се вземат отделни оригинални бутилки. Потвърждава, че контролните органи не поставят пломби, а пликовете се затварят с лепенка; пробите не са съхранявани и транспортирани в хладилна чанта или при контролиран температурен режим, а след проверката са транспортирани с автомобил до офиса на ОДБХ в [населено място], откъдето са предадени на пощенски куриер („Булпост“) за доставка до лабораторията в [населено място].

Свидетелят Т. Г. С. (към момента на проверката главен инспектор в офис С. към ОДБХ – Б., понастоящем директор на ОДБХ – Б.) потвърждава, че проверката е извършена съвместно с инсп. А. в края на м. август 2025 г. по регионалния план за контрол. Свидетелят е разчитал данните от етикета на продукта, докато колежката му е попълвала протоколите. В склада е имало кашон върху пале с десет бутилки от по 1 литър от течния тор „И.“. От тях са взети три единични фабрично затворени бутилки по 1 литър за трите законови повторения (лаборатория, ОДБХ и обект). Свидетелят обяснява, че обединена проба се прави единствено при гранулати и прахообразни торове, докато при течните фабрично опаковани торове не се нарушава фабричната цялост и защитното фолио под капачката. Бутилките са поставени в пакети, затворени с телбод, с прикрепен хартиен етикет с данни за партидата, годината на производство и вида тор, без поставяне на метална или пластмасова пломба с индивидуален номер и без заснемане със снимков материал. Свидетелят потвърждава, че изискването на етикета за съхранение на продукта е в тъмно помещение извън пряка слънчева светлина, а пробата е изпратена за В. в плик чрез пощенски куриер „Булпост“, като няма данни при какви условия и температурен режим е съхранявана и транспортирана от куриера и в лабораторията на „СЖС България“ ЕООД.

Свидетелят Д. И. Т. (управител и собственик на „Агро М Про“ ЕООД) потвърждава, че е присъствал лично на проверката в търговския обект. Продуктът се съхранява в склада на тъмно, върху палети в кашони, съобразно предписанията на производителя. Инспекторите са взели три бутилки от по 1 литър от кашона на случаен принцип, без да отварят самите бутилки, които са били напълно здрави и без следи от протичане. Едната бутилка е оставена в склада на обекта и продължава да се съхранява там, втората е взета за ОДБХ, а третата – за лабораторията. Бутилките са били поставени в найлонови пликове с екземпляр от протокола и са запечатани с лепенка и подписи върху нея. Свидетелят посочва, че проверката е продължила около един час, проверяващите са пристигнали с лек служебен автомобил и след приключването ѝ са поставили взетите проби в багажника на автомобила.

Съдът кредитира изцяло показанията на тримата разпитани свидетели като последователни, логични, взаимно допълващи се и съответстващи на събрания по делото писмен доказателствен материал. От техните показания по несъмнен начин се установява, че при контролното пробовземане на 27.08.2025 г. контролните органи: 1) не са образували обща обединена проба в обем от минимум 4 литра чрез хомогенизиране съгласно изискванията на Приложение № 1, т. 6, т. 7 и т. 8 от Наредба № 21/2016 г., а са иззели три отделни еднолитрови опаковки; 2) не са поставили индивидуално номерирани пломби за осигуряване на неделимост и защита срещу нерегламентиран достъп по Приложение № 1, т. 15 от Наредбата, а са затворили полиетиленовите пликове с телбод и обикновена лепенка; 3) са транспортирали пробите в багажник на лек автомобил и впоследствие чрез обикновена пощенска куриерска пратка („Булпост“), без използване на хладилна чанта, термоизолиран контейнер или средства за температурен

мониторинг при установени екстремно високи летни температури на въздуха.
С писмо изх. № БЛ-И-1389/01.09.2025 г. на директора на ОДБХ – Б. пробата за лабораторно изпитване е изпратена до Изпитвателна лаборатория на „СЖС България“ ЕООД – [населено място], където е заведена под вх. № VAR25-0012150 на 03.09.2025 г. (седем дни след пробовземането). По делото липсват приемо-предавателни протоколи и температурни записи, удостоверяващи начина, превозното средство и температурните условия при транспортирането на пробата в летния период между 27.08.2025 г. и 03.09.2025 г., както и условията на съхранението ѝ в лабораторията.
Лабораторното изпитване на пробата е извършено едва на 17.12.2025 г. – близо три месеца и половина след постъпването ѝ в лабораторията. Издаден е Протокол от изпитване № VAR25-0012150-0001/17.12.2025 г. на Изпитвателна лаборатория на „СЖС България“ ЕООД, в който са отчетени следните резултати: азот по К. – 1,57% (15 728 mg/kg на сухо вещество, съответно 11 693,5 mg/kg във влажна проба при влага 25,65%) и органичен въглерод – 5,77% (57,7 g/kg), при загуби при накаляване 65,10%. Изпитванията са проведени по вътрешнолабораторни методи ВЛМ 69:2009 (за азот по К.) и ВЛМ 176:2020 (за органичен въглерод).
Въз основа на получения протокол е изготвено Становище за несъответствие № 001/08.01.2026 г. от заместник-изпълнителния директор на БАБХ, в което е прието, че продуктът не съответства на обявения върху етикета състав. С писмо изх. № ПРЗ-75/05.02.2026 г. БАБХ е уведомила „Синджента България“ ЕООД за започване на производство по налагане на ПАМ. С писмени възражения вх. № 3222/09.02.2026 г. и вх. № 4711/25.02.2026 г. дружеството е оспорило валидността на лабораторните резултати, посочило е допуснатите нарушения при съхранението и анализа и е поискало предоставяне на арбитражната проба за извършване на арбитражен контролен анализ в независима акредитирана лаборатория. Искането е отхвърлено от органа с мотива, че дружеството не е страна по констативния протокол.
На 25.02.2026 г. Изпълнителният директор на БАБХ е издал оспорената Заповед № РД 11-496/25.02.2026 г., с която на основание чл. 139, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗР е разпоредил преустановяване на търговията и употребата, изтегляне от пазара и преетикетиране или преработка на процесната партида от продукта „И.“.
От заключението на вещото лице инж.-химик А. Г. К. по приетата по делото съдебно-химическа експертиза и разясненията на вещото лице в съдебно заседание се установява следното:
1. Относно опаковането и запечатването: Взетите проби не са били пломбирани с пломба с индивидуален номер. П. плик е бил затворен единствено с телбод с прикрепен хартиен етикет и лепенка, което позволява механично отваряне и повторно затваряне без видимо нарушаване на целостта на печата и не гарантира по категоричен начин защитата на пробата срещу нерегламентиран достъп и манипулация. Липсват данни при пробовземането да е проверявана фабричната херметичност на капачките и защитното фолио под тях.
2. Относно транспортирането и съхранението: Процесният продукт „И.“ представлява течен органичен тор с високо съдържание на аминокиселини и пептиди. На датата на пробовземането (27.08.2025 г.) максималната температура на въздуха в района на [населено място] е била 33,4 °C съгласно официална справка от Н.. При липса на хладилна чанта и специализиран температурен контрол по време на седемдневния транспорт и последвалия престой от близо три месеца и половина в лабораторията при неконтролирани условия, високите температури и изтеклият период от време водят до денатурация на белтъчните структури, разграждане на пептидите и протичане на спонтанни ферментационни процеси, което компрометира физикохимичния състав на пробата и верността на крайните резултати.
3. Относно приложимостта на аналитичните методи: Лабораторията на „СЖС България“ ЕООД е

използвала методи ВЛМ 69:2009 и ВЛМ 176:2020. Видно от докладите за валидиране (ФК 21Б и ФК 22Б), тези методи са валидирани и акредитирани за определяне на азот по К. и органичен въглерод в матрици от тип „почви, утайки, седименти, третирани биоотпадъци и почвени подобрители“, но не и за течни органични торове с висока концентрация на свободен и органичен азот и пептиди. При определянето на органичния азот лабораторията е използвала тестова порция с маса 2,5 g, докато специфичният европейски и национален стандарт за торове с високо азотно съдържание (БДС EN 15604) изисква тестова порция от 0,1 g до 0,2 g. Използването на двадесет пъти по-голяма маса на пробата при класическия метод за почви води до непълна минерализация и значителни системни грешки в отчетените крайни стойности. Получените резултати не могат да се считат за коректни и надеждни.

4. Вещото лице изрично сочи, че към настоящия момент (повече от една година след пробовземането) повторно изпитване на съхраняваните арбитражни проби не би дало обективен резултат поради настъпилите необратими промени в органичната матрица.

Въз основа на така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е в законоустановения 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за липса на правен интерес у жалбоподателя. Съгласно чл. 147, ал. 1 от АПК право да оспорват административния акт имат гражданите и организациите, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които той поражда задължения. Макар непосредствената физическа проверка да е извършена в търговски обект на дистрибутора „Агро М Про“ ЕООД, оспорената заповед разпорежда забрана за търговия, изтегляне от пазара и преработка/преетикетиране на цялата партида от продукта, чийто изключителен вносител и титуляр на правата по регистрацията на територията на страната е именно „Синджента България“ ЕООД. Актът непосредствено засяга търговската дейност, правната сфера и имуществените интереси на жалбоподателя, което обосновава неговата активна процесуална легитимация.

Като съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, съдът прие следното:

Заповедта е издадена от материално и териториално компетентен орган съгласно чл. 139, ал. 1 от ЗЗР във връзка с чл. 3, ал. 1, т. 10 от ЗЗР и чл. 20 от Устройствения правилник на БАБХ, в писмена форма и съдържа формалните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК.

При издаването на заповедта обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон (чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК):

1. Опорочаване на процедурата по пробовземане, опаковане, запечатване, транспортиране и съхранение на пробите:

Съгласно чл. 34, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/625 относно официалния контрол, вземането, обработването и етикетирането на пробите трябва да се извършва по начин, който гарантира тяхната правна, научна и техническа валидност. В националната уредба – Приложение № 1, т. 6, т. 7, т. 8, т. 14 и т. 15 към Наредба № 21 от 23 ноември 2016 г., императивно е предписан редът за формиране на представителна проба, изискващ образуване на обединена проба с маса/обем не по-малко от 4 литра, хомогенизиране и разделяне на три еднакви проби, както и вземане на всички мерки да не се допусне промяна в характеристиките им. Съдовете задължително се поставят в здрава опаковка, която се затваря по начин, изключващ възможността за изваждане на част от пробата без счупване на пломбата или нарушаване на целостта на печата.

В разглеждания случай, както се установява от еднопосочните показания на свидетелите

А., С. и Т., контролните органи са допуснали съвкупност от съществени процесуални нарушения: 1) не са изготвили задължителната обединена проба по Приложение № 1, т. 7 и т. 8 от Наредба № 21/2016 г., а са взели три отделни еднолитрови бутилки, с което е нарушена представителността на изследвания материал; 2) пробите не са били пломбирани с номерирана пломба, а пликовете са затворени единствено с телбод и обикновена лепенка, което не осигурява надеждна защита срещу нерегламентиран достъп и манипулация съгласно изискванията на Приложение № 1, т. 15 от Наредбата; 3) пробите са транспортирани в багажника на лек автомобил и впоследствие чрез пощенски куриер „Булпост“ в продължение на 7 дни при доказани летни температури на въздуха над 33 °C, без хладилна чанта или температурен контрол, след което са престояли в лабораторията близо 3,5 месеца преди извършване на анализа. Както категорично установява съдебно-химическата експертиза, за органичен тор на основата на пептиди и аминокиселини престоят при високи неконтролирани температури води до термодеструкция, денатурация и спонтанна ферментация. Нарушаването на изискванията за правилно пробовземане, съхранение и транспортиране компрометира представителността и достоверността на лабораторната проба, поради което резултатите от нейното изпитване не могат да послужат като годно доказателствено средство за установяване на действителните характеристики на продукта.

2. *Неприложимост и невалидираност на аналитичните методи:*

Съгласно чл. 34, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/625 методите за лабораторен анализ при официален контрол следва да съответстват на установените европейски или международни стандарти, съответно да бъдат надлежно валидирани за съответната аналитична матрица. От представените Доклади за валидиране (ФК 21Б) и Оценки на неопределеността (ФК 22Б) на Изпитвателна лаборатория на „СЖС България“ ЕООД се установява, че методите ВЛМ 69:2009 и ВЛМ 176:2020 са валидирани за изпитване на твърди матрици – почви, утайки, седименти и отпадъци. Лабораторията не разполага с валидиран метод за изпитване на течни органични торове с високо съдържание на аминокиселини и пептиди. Използването на процедура за почви с тестова порция от 2,5 g вместо стандартизирания метод за торове по БДС EN 15604 (с тестова порция 0,1–0,2 g) е довело до съществени системни грешки при минерализацията и титруването, което компрометира отчетените нива на азот и органичен въглерод. Анализът, проведен по невалидиран за съответния продукт метод, е лишен от материална доказателствена сила.

3. *Н. на материалноправните предпоставки за налагане на ПАМ:*

Съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК административният орган носи тежестта да докаже осъществяването на фактическите основания, посочени в акта. Налагането на ПАМ по чл. 139, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗР изисква безспорно и главно установяване на реално несъответствие между съдържанието на тора и обявените върху етикета показатели. След като резултатите от Протокол от изпитване № VAR25-0012150-0001/17.12.2025 г. са изцяло компрометирани от процесуалните нарушения при пробовземането, съхранението и анализа, фактическите констатации на органа остават недоказани. Предположения за несъответствие не могат да послужат като основание за засягане на права чрез налагане на принудителна мярка.

4. *Нарушаване на принципа на съразмерност и правото на защита:*

По силата на чл. 6 от АПК административният акт не може да засяга права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта на закона. Отказът на БАБХ да допусне проверка чрез арбитражен контролен анализ върху запазена проба, съчетан с налагането на тежки ограничителни мерки върху цялата партида въз основа на несигурен лабораторен резултат, съставлява нарушение на принципа на съразмерност и съществено ограничаване на правото на защита.

По изложените съображения оспорената заповед се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена изцяло.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК на жалбоподателя ще следва да се присъдят от бюджета на ответника сторените по делото, заявени и надлежно доказани разноски за: внесена държавна такса за оспорването в размер на 25,56 евро, възнаграждение за вещо лице по изготвената съдебно-химическа експертиза в общ размер на 1 200 евро, както и договорено и заплатено адвокатско възнаграждение за един адвокат в размер на 1 800 евро. Общият размер на дължимите разноски възлиза на 3 025,56 евро, които следва да бъдат възложени в тежест на Българската агенция по безопасност на храните.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на „СИНДЖЕНТА БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, **Заповед № РД 11-496/25.02.2026 г.** на Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, с която на основание чл. 139, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за защита на растенията по отношение на продукт „И.“, партида № POR5B69052, произведена на 02.02.2025 г., е наложена принудителна административна мярка: незабавно преустановяване на търговията и употребата, изтегляне от пазара и преетикетиране или преработка от производителя до достигане на обявените показатели.

ОСЪЖДА Българската агенция по безопасност на храните да заплати на „СИНДЖЕНТА БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 3 025,56 евро / три хиляди двадесет и пет евро и петдесет и шест цента/, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪД

ИЯ: